

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/579/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budai Központi Kerületi Bíróság 39.Bnyfi.7077/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Borsos József ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az indítványozó jogi képviselője útján feljelentést tett az ellene folytatólagosan, hivatali helyzetével visszaélve elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőeljárás során, a nyomozást lefolytató, valamint a vádképviselőt ellátó ügyészség eljáró ügyészei ellen.
- [3] Az indítványozó vádlott feljelentése szerint az ellene folyt eljárás nyomozati szakában olyan eljárási cselekményeket hajtottak végre, amelyeket sérelmesnek lehetett értékelni. Az ezzel kapcsolatos panaszt elutasították, így valós jogorvoslattal az indítványozó nem tudott élni, miután a nyomozóhatóság önmaga felett gyakorol törvényességi felügyeletet, ezért a visszaélésszerű eljárást nem korlátozta.
- [4] A feljelentést a Fővárosi Nyomozó Ügyészség 7.Nyom.1133/2024. számú határozatával elutasította. Az ügyészség a döntését arra alapozta, hogy a feljelentett cselekmény nem bűncselekmény.
- [5] 1.2. Az indítványozó az ügyészségi határozat ellen felülbírálati indítványt terjesztett elő, mivel – a feljelentésben is előadott – lényegi álláspontja szerint az ügyészség jogszabálysértően értelmezte a vonatkozó rendelkezéseket és elfogultan hozott döntést az ügyében.
- [6] A Budai Központi Kerületi Bíróság az alkotmányjogi panaszban támadott végzésével a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 817/F. § (2)

bekezdés a) pontja szerint elutasította a felülbírálati indítványt. A bíróság megállapította, hogy az ügyészség határozata megalapozott, a rendelkező résszel összhangban, logikai hibáktól mentesen adta indokát a feljelentés elutasításának, az általa felhívott, döntésének alapjául szolgáló jogszabályhelyeket helyesen alkalmazta és jelölte meg. A hivatali visszaélés mind a Btk. 305. § a), mind c) pontja szerinti törvényi tényállásának szempontjából figyelembe vehető tényeket rögzítette és vizsgálta döntésében. Kiemelte a bíróság, hogy a hivatali visszaélés büntettének a jogtalan hátrány vagy a jogtalan előny a célzata és nem eredménye, így a magatartásnak kifejezetten erre kell irányulnia. Ezzel kapcsolatban megállapításra került, hogy a feljelentés és a felülbírálati indítvány sem tartalmaz olyan tény vagy adatot, amelyek alapján a megnevezett bűncselekmény megállapításához szükséges célzatra és tényállásszerű magatartásra lehetne következtetni, így a kötelezettségszegés további vizsgálata nem volt indokolt. Az ügyben eljáró hatóságok intézkedései és döntései kapcsán a bűncselekmény gyanúja tehát nem merült fel. Kiemelte végezetül döntésében a Budai Központi Kerületi Bíróság, hogy a feljelentésben előadottak valójában az eljáró hatóság jogalkalmazói tevékenységét és az annak eredményeként meghozott döntést támadták.

- [7] 2. Az indítványozó ezt követően azért fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, mert álláspontja szerint a Budai Központi Kerületi Bíróság 39.Bnyfi.7077/2024/2. számú végzése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, az I. cikk (3) bekezdését és a XXVIII. cikk (1), (2), (3) (4) és (7) bekezdéseit. Mindezekre figyelemmel kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az említett bírósági döntés alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [8] Az indítványozó – az alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítésében megfogalmazott – álláspontja szerint a bíróság és az ügyészség határozata nem biztosít tényleges és hatékony jogorvoslatot, miután érdemi vizsgálat nélkül utasították el a feljelentését, a bíróság a felülbírálati indítvány szerint pedig nem vizsgálta érdemben az ügyészségi döntés megalapozottságát és figyelmen kívül hagyta a feljelentésben megfogalmazott konkrét állításokat és jogsértéseket.
- [9] Az indítványozó megítélése szerint a felülbírálati indítványát a bíróság formális okokból utasította el, és tévesen állította, hogy a feljelentés nem tartalmazott konkrét bizonyítékokat a hivatali visszaélés célzatára vonatkozóan. Az indítványozó szerint a hivatali visszaélés esetén nem feltétlenül a közvetlen célzatot kell bizonyítani, hanem az eljárás során létrejött jogsértő helyzetet, ellentétben a bíróság álláspontjával.
- [10] Mindezek miatt sérült az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz, az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt hatékony védelemhez való joga, illetve a XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt hatékony jogorvoslathoz való joga.

- [11] A bíróság annak kimondásával, hogy az ügyészség intézkedései önmagukban nem minősülnek bűncselekménynek, ha azok törvénybe ütközőek, nézete szerint figyelmen kívül hagyta a jogállamiság elvét, amely alapján minden hatósági döntésnek és eljárásnak elszámoltathatónak kell lennie.
- [12] Az alapeljárásban történtek ismertetése mellett visszautalt az indítványozó, hogy az eljáró ügyészség tevékenysége – többek között a tanúvallomások eltávolítása, tanúk befolyásolása, azok másokkal történő helyettesítése és a bizonyítékok, valamint a jogszabályok valótlan értelmezése – folytán az tisztességes eljáráshoz való jog mellett, az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt ártatlanság véelme is sérült.
- [13] Az indítványozó szerint a bíróság döntésének indokolása teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a feljelentésben szereplő konkrét állításokat, ami véleménye alapján akár szándékosan is befolyásolhatta az ügye kimenetelét.
- [14] A bírósági végzésben konkrétan az ügyészségi eljárásnak érdemi vizsgálat nélküli elutasítását kifogásolta és azt, hogy annak döntését formális indokolással helybenhagyta. Sérelmezte továbbá a feljelentésében foglaltak bíróság általi figyelmen kívül hagyását és a hivatali visszaélés célzatának téves értelmezését. Mindezzel kiürítette az ügyészség felelősségét az eljárásban. Ezen felül tévesnek ítéli a bíróság azon megállapítása is, hogy az eljárás során kelt ügyészségi döntések objektív értékelése nem alapozza meg a hivatali visszaélés gyanúját. Mindez véleménye szerint szintén ellentétben áll a jogállamiság elvével is.
- [15] Továbbá kiemelte az indítványozó, hogy a jogszabályokra ugyan helyesen hivatkozott a bíróság, de azok tartalmának nem megfelelő értelmezése szerinti bizonyítás folyt az ügyében. Az említett ilyen és ehhez hasonló eljárási hibák teszik tisztességtelenné az eljárást, amelyek már büntetőjogi felelősséget vetnek fel. A bírósági döntés így oly mértékben sérti az Alaptörvényt az indítványozó szerint, hogy az már az értelmezési tartomány alkotmányos keretein kívül esik.
- [16] Érveinek alátámasztásául az indítványozó több alkotmánybírósági döntésre, valamint nemzetközi esetjogra is hivatkozott.
- [17] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [18] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be. Az indítványozó továbbá jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi

panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.

- [19] 3.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz előterjesztésére kizárólag az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel szemben van lehetőség.
- [20] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is megerősíti azt a gyakorlatát, miszerint „az Abtv. 27. § első fordulata szerinti érdemi döntés, így alkotmányjogi panasz tárgya lehet a büntetőeljárásban hozott döntések közül a vád tartalmi elbírálásáról, illetve a büntetőjogi felelősségről szóló határozat, azaz az ügydöntő határozatok közül a bűnösséget megállapító és a felmentő ítélet. Az ügydöntő végzések – a tárgyalás mellőzésével hozott végzés és az eljárást megszüntető végzés – nem tekinthetők az Abtv. szerinti érdemi döntésnek, azonban ezek a határozatok is vizsgálhatók alkotmányjogi panasz keretében, mert megfeleltethetők az Abtv. 27. § második fordulatának, a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek” {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [21]–[22]}.
- [21] A bírósági eljárást befejező egyéb döntés (Abtv. 27. § második fordulata) kritériumainak megfeleléség vonatkozásában az Alkotmánybíróság esetről esetre vizsgálja *a)* az indítványozó büntetőeljárásban betöltött szerepét, *b)* a támadott döntés tartalmát, *c)* az eljárásra gyakorolt hatását {lásd hasonlóan: 3424/2023. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [16]}.
- [22] A felülbírálati indítvány elutasítása tárgyában hozott bírósági nem ügydöntő végzés a vádról és a büntetőjogi felelősség kérdéséről ugyan nem dönt, a feljelentés alapján folyt eljárást azonban lezárja, azt befejezi. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott bírósági döntés az Abtv. 27. § második fordulatának megfelelő, az eljárást befejező egyéb döntésnek minősül és erre tekintettel alkotmányjogi panasz tárgya lehet {elsőként lásd: 3054/2025. (II. 14.) AB végzés, Indokolás [16]}.
- [23] 3.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (2), (3), (4) és (7) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaznak, így az indítvány e körben teljesítette a törvényi feltételt.
- [24] 3.4. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével kapcsolatban jelen ügyben is fenntartja a korábbi következetes gyakorlatát, miszerint e rendelkezés nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot {lásd például: 3401/2022. (X. 12.) AB végzés, Indokolás [8]}, így érdemi vizsgálatra e tekintetben nincs lehetőség.

- [25] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint csak a kellő felkészülési idő hiányával, illetve a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz {lásd például: 3045/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [12]}, ami jelen ügyben nem teljesült.
- [26] 3.5. Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (2) és (7) bekezdése tekintetében az alábbiak szerint – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntést, indokolja annak Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítését.
- [27] 3.6. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) és (4) bekezdésében foglalt jogainak sérelmét panaszában hivatkozta és megjelölte, ugyanakkor azokhoz érveket és indokokat nem kapcsolt.
- [28] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az indokolás hiányosságai miatt a kérelem nem felel meg a határozottság követelményének, illetve nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a sérelmezett döntéssel {lásd például: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [29] 3.7. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [30] 3.7.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó elsősorban azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert jogszabálysértőnek találta – az általa előadottak alapján – a feljelentése elutasítását.
- [31] Jelen ügyben is emlékeztetni szükséges azonban arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [32] 3.7.2. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.

Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; utóbbi gyakorlatból lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]}.

[33] „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.

[34] 3.7.3. Megállapította az Alkotmánybíróság, hogy az eljáró bíróság részletesen indokolta az ügyészi határozatban foglaltak megalapozottságát – miszerint a feljelentett cselekmény(ek) nem minősül(nek) bűncselekménynek – és ekként jogszerűnek találta a feljelentés elutasítását. A bíróság szerint az ügyészségnek a rendelkezésre álló bizonyítékok önmagukban lehetővé tették a bűncselekmény gyanújának vizsgálatát. Hangsúlyozta a bíróság, hogy az ügyészség a feljelentés alapjául szolgáló Btk. 305. § a) és c) pontja szerinti hivatali visszaélés kapcsán a cselekmény törvényi tényállásának szempontjából figyelembe vehető valamennyi tényt és adatot rögzített és vizsgált, ezáltal a jogszabályokat helyesen alkalmazva eljutott feljelentés elutasítására.

[35] Kiemelte továbbá a bíróság, hogy az indítványozó által előadottak nem vetik fel a hivatali helyzettel történő visszaélést, továbbá nem irányultak jogtalan hátrány illetve jogtalan előny szerzésére sem. Az abban foglaltak a feljelentésben írtakat ismétlik meg, ezáltal a felülbírálati indítvány új, nem ismert, illetve nem értékelt, bűncselekményre utaló tényt, adatot nem tartalmaz.

- [36] 4. Összefoglalva megállapítható, hogy az indítványozó panaszában a támadott döntések kapcsán kizárólag törvényességi kérdéseket vet fel. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [37] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát jelen alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan indokokat, amelyek az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét megalapoznák, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnének fel.
- [38] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában írt törvényi feltételnek, továbbá nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2025. november 25.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett